

2007-06-14

Miljödepartementet

Enheten för kretslopp och kemikalier

Rådets möte (miljö) den 28 juni 2007

Dagordningspunkt 11.

Rubrik: Förslag till rådets beslut om utsläppande på marknaden i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av en potatisprodukt (*Solanum tuberosum* L. linje EH92-527-1) som modifierats genetiskt för ändrad stärkelsesammansättning.

Dokument: 10812/07 AGRILEG 89 ENV 341

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Bakgrund

Amylogen HB (nuvarande huvudägare BASF Plant Science) lämnade den 5 augusti 1996 in en ansökan till Statens Jordbruksverk för utsläppande av en genetiskt modifierad potatis på den europeiska gemensamma marknaden. Ansökan lämnades in under det tidigare GMO-odlings direktivet (EG) 90/229 och ansökan har senare uppdaterats till nu gällande direktiv (EG) 2001/18.

Ansökan omfattar endast odling och användning av potatisen som råvara i stärkelseindustrin, ej användning som livsmedel eller foder. Ansökan är den första inom EU sedan moratoriet (1998 – 2003) som omfattar odling av GMO. Potatisen har genmodifierats så att halten av stärkelsen amylopektin ökas från 85 % till 98 %. I och med att stärkelsen amylos minskats i motsvarande grad kan t.ex. stärkelseglättat papper produceras med lägre råvaruåtgång, lägre tryck och högre hastighet. Bestrykning eller inblandning av amylopektin ökar dessutom slitstyrkan för papper och höjer dess kvalitet.

Ansvarig rapportörmyndighet vid bedömning och utvärdering av ansökan inom EU har varit Statens Jordbruksverk. Jordbruksverket skickade ansökan på remiss till svenska myndigheter och intresseorganisationer. Samtliga svenska myndigheter som har svarat på remissen, inklusive Naturvårdsverket och Gentekniknämnden, har ansett att tillstånd kan ges för odling av potatisen och att Sverige bör rösta för ett godkännande. Svenska Naturskyddsföreningen bedömde att risken för spridning av GMO var i detta fall liten, men att rent principiellt bör inte kommersiell odling av GMO tillåtas. Jordbruksverkets bedömning av ärendet är att ett utsläppande på marknaden för odling bör godkännas.

En svensk samexistensförordning träder i kraft den 1 augusti 2007 (Förordning 2007:273 om försiktighetsåtgärder vid odling och transport m.m. av genetiskt modifierade grödor). När det gäller samexistens för den aktuella industripotatisen, regleras denna även av odlare och pappersindustri. Vid inblandning av matpotatis i skörden får odlaren ett lägre pris för skörden eftersom den då är en sämre råvara för pappersbetrykning. Detta medför att den kontraktsodling med strikt kontroll av den aktuella potatisen som företaget planerar, även minimerar risken för inblandning av denna skörd i konventionell matpotatis.

I enlighet med gemenskapslagstiftningen har även den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten (EFSA) granskat ärendet. EFSA:s GMO-panel lämnade ett slutgiltigt yttrande om denna ansökan den 7 december 2005. Panelen drog slutsatsen att potatisklonen inom ramen för den föreslagna användningen inte kommer att ha negativa effekter på människors eller djurs hälsa eller miljön.

Den föreskrivande kommittén under utsättningsdirektivet (direktiv (EG) 2001/18) behandlade ärendet den 5 december 2006. Ingen kvalificerad majoritet, varken för eller emot ett godkännande för kommissionens förslag att marknadsgodkännande skulle ges kunde uppnås. Ärendet lämnas därför, enligt kommittéförfarandet, över till rådet för beslut.

...

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artiklarna 19 och 30 i direktiv 2001/18/EG.

Svensk ståndpunkt

Potatisens användningsområde är för industriellt bruk och ej för människoföda eller för djurfoder, varför det inte kan anses vara någon risk för konsumenters eller djurs hälsa vid ett marknadsgodkännande.

Sverige noterar även att samtliga berörda svenska myndigheter, inklusive Jordbruksverket, som har varit rapportör för potatisen, anser att potatisen bör godkännas för odling. Även EFSA delar denna uppfattning.

Sverige ämnar därför rösta för ett godkännande av den genetiskt modifierade potatisen.

Förslaget

Förslaget till rådsbeslut gäller godkännande för odling, processning m.m. men ej för livsmedel eller foder, för en period på 10 år, av den genetiskt modifierade potatisen *Solanum tuberosum* L. linje EH92-527-1. Förslaget innehåller även bestämmelser om övervakning samt spårbarhet och märkning i enlighet med förordning (EG) nr 1830/2003.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

De gällande regler som finns för hantering av genetiskt modifierade organismer är i huvudsak baserade på unionens lagstiftning. Den lagstiftning som reglerar genetiskt modifierade organismer är utsättningsdirektivet (direktiv (EG) 2001/18) som behandlar godkännanden för marknadstillträde (implementerat i svensk rätt genom SFS 2002:1086), förordning (EG) nr 1829/2003 för genetiskt modifierade livsmedel och foder samt förordning (EG) nr 1830/2003 för spårbarhet och märkning.

Genetiskt modifierade organismer behandlas i Miljöbalkens 13:e kapitel. Sverige är dessutom part till Cartagena-protokollet om biosäkerhet, vilket är införlivat i EG-rätten genom förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttningar av genetiskt modifierade organismer.

En svensk samexistensförordning träder i kraft den 1 augusti 2007 (Förordning 2007:273 om försiktighetsåtgärder vid odling och transport m.m. av genetiskt modifierade grödor).

Ekonomiska konsekvenser

Inga.

Övrigt

Om inget beslut kan fattas av rådet, kan kommissionen anta förslaget.